

REPORTAŽA

je daljše pripovedovalno publicistično besedilo, v katerem novinar predstavi resnično dogajanje, razmere, osebo, potovanje . Glede na to ločimo DOGODKOVNE, POTOPIŠNE, PORTRETNE, DOKUMENTARNE reportaže (lahko reporterske zgodbe). Avtor ne govori samo o tem, kaj se je zgodilo (novica/vest) ali dogajalo (poročilo), pač pa ob predstavljenem dogodku razmišlja o širših razmerah (politične, gospodarske ...), o položaju določene skupine ljudi, o razmerju med njimi, o kulturnem in družabnem dogajanju, o življenju in težavah krajev in ljudi, o naravnih nesrečah ... Naslovnika poskuša popeljati neposredno na prizorišče, v središče dogajanja. Reportaža naslovniku ne predstavlja tistega, česar avtor ne more neposredno videti, ampak podrobno predstavlja dogajanje na prizorišču, kjer je tudi sam. Predstavlja svoje poglede na dogodke in poglede drugih udeležencev. Razmere in razmerja mora dobro poznati, predstaviti jih mora živo, **ne sme pa jih komentirati, torej se ne sme neposredno izreči, kaj o tem misli sam.**

Na dogodke se ne odziva tako hitro kot novica ali poročilo.

Reportaža hkrati obvešča/informira in skuša vplivati na prejemnikovo doživljanje in prepričanje.

ZGRADBA

1. ČASOPISNA ALI REVIJALNA REPORTAŽA

Glava ali napoved – ima izrazito naslovje (nadnaslov, naslov, podnaslov, vmesni naslovi, zgoščeni povzetek, sinopsis v uvodnem odstavku);

Uvod – nakaže problem, izhodiščni dogodek/novica, problem;

Jedro – zaplet; navajanje težav, različna mnenja, navajanje dejstev, podatkov, pogovorov ... (deloval naj bi dramatično); vrh, razplet;

Zaključek: rešitev ali sporočilo reportaže.

TEMA:

Aktualen in zanimiv resničen dogodek (nanj se ne odziva tako hitro kot npr. v novici), kraj, čas in osebe so prepoznavni.

Reportaže so navadno opremljene s fotografijami.

2. GOVORJENA, npr. na radiu ali televiziji.

Pri tej sta poleg besedila pomembna še zvok in slika.

JEZIKOVNE ZNAČILNOSTI:

Tvorec želi biti čim izvirnejši, zato uporablja:

- besede v prenesenem pomenu;

- malo klišejskih besednih zvez;
- slog je izrazito osebno obarvan, subjektiven (opis ozračja, izbira besed, kombiniranje zvoka in slike);
- dramatičnost;
- podatki in dejstva govorijo sami zase, sporočevalec jih ne komentira, ampak to prepusti drugim (citiranje, povzemanje).

ZGLED:

Obnovitvena rehabilitacija Laško 2011

POUČNO IN ZABAVNO

Ko se pomlad prevesi v vroče poletje in narava pisano obarva jesen, je to čas obnovitvene rehabilitacije, s katero si človek nabere novo zalogo moči in prijetnih spominov. Obnovitvena rehabilitacija ni samo preživljanje časa v zdravilišču, kjer fizioterapevti in drugo strokovno osebje poskrbijo, da telo spet pride v formo, ampak je čas druženja s preostalimi člani in prijatelji, s katerimi preživiš nadvse prijeten čas klepetov, neumnosti in kup novih pogruntavščin, spomini nanje pa ti grejejo srce še dolgo v zimo. Tako je marsikdo nestrpno čakal, da se je sredi maja v zdraviliščih Terme Čatež in Laško začela obnovitvena rehabilitacija. Marsikateri od invalidov si je za svojo rehabilitacijo izbral tudi vsem dobro poznano zdravilišče v Laškem. To sem spoznala tudi sama kot spremljevalka invalidne osebe.

Kot asistentki invalidne osebe se mi je izoblikovalo opažanje arhitektonskih ovir in z veseljem sem ugotovila, da je hotel brez njih, tako da s Tino nisva imeli neprijetnih težav. Med pohajkovanjem po zdravilišču sem ugotovila, da je del sob v celoti prilagojen invalidnim osebam. Čeprav je medicinskega osebja primanjkovalo, kar v teh časih, ko vlada recesija, ni nič nenavadnega, je bilo nadvse prijazno in vedno pripravljeno priskočiti na pomoč. Prijaznost sester kljub njihovim številnim zadolžitvam in delu ni izginila. V takem prijetnem kolektivu bi tudi jaz z veseljem delala.

Za vse privržence plavanja so nam bili na voljo zunanji in notranji termalni bazen ter masažni bazen, kjer je temperatura vode malo višja kot v velikem bazenu, vendar nisem opazila bistvene razlike. Ker je bilo prvi teden oktobra vreme za tisti čas še zelo toplo, sem izkoristila priložnost in se kopala zunaj ter pogosto usmerjala pogled na bližnje hribe in na cerkvico, ki je skromno stala, obkrožena z mogočnimi drevesi. Obljubila sem si, da jo bom kmalu obiskala, in to ob drugem obisku zdravilišča tudi naredila.

Naj napišem nekaj značilnosti samega mesta Laško. To je kraj med prelepimi hribi, pod katerimi teče lepa reka Savinja, ki ga deli na levi in desni breg. Izvedela sem, da se na levi strani nad njim dviga Hum in da je staro mestno jedro stisnjeno pod njim. Na desni pa je okras mesta Šmihel. Lepota hribov je tudi mene premamila, tako da sem se nekega lepega sončnega dne podala v hrib in obiskala cerkvico, ki se vidi iz zdravilišča. Pot sem začela po tako imenovani poti treh cerkva, ki se začne za železniškim prehodom. Asfaltna pot se je strmo dvigala, tako da sem se dodobra spotila.

Pod pobočjem sem nadaljevala pot čez travnik sredi katerega je rastla stara jablana, na njej pa se je šopirila, kot da ima vso pravico biti na njej, bela omela. Ha, sem si rekla, vesela zaradi priložnosti, ki se mi je ponudila, in jo sprejela odprtih rok: omelo sem nabrala z namenom, da jo posušim in spravim za prihajajoče praznike. Zadovoljna z opravljeno nalogo sem svojo pot nadaljevala počez skozi gozd in po precejšnjem iskanju mi je le uspelo najti pot, ki me je pripeljala do domačij in

do cerkvice. Vsa vesela, da mi je le uspelo prilesti na vrh hriba, sem se razgledala malo naokoli in ugotovila, da je šele tam dodobra prišlo do izraza, da je bila narava pri dodelitvi ravnega prostora v Laškem zelo »gorenjska«.

V Laškem je nam vsem poznana vodilna slovenska pivovarna Laško. Komur pa čas med rehabilitacijo dopušča, pa lahko odkriva mesto in njegove bogate kulturno-zgodovinske znamenitosti. Veliko stvari pa že veste; sama jih nisem vedela toliko, zato sem malo brskala po spletu in ugotovila, da na ogled čakajo najstarejše orgle v Sloveniji, znamenite freske iz 16. stoletja, grob Veronike Deseniške, mestni muzej, elektromuzej in muzej rudarstva, obisk Pivovarne Laško in spoznavanje tradicije varjenja piva. Tega mi sicer ni uspelo videti in doživeti, je pa ostala velika želja, da si bom vsaj eno ali dve znamenitosti pogledala ob naslednjem obisku Laškega. Tako pa sem se tokrat prepustila ritmu samega zdravilišča in na sprehodu skozi mesto se mi je odkrivalo, da je staro in lepo, na kar so Laščani zelo ponosni. To jim vidiš v očeh in v pogovoru z njimi.

Ko sva s Tino prispeli v Laško, sva srečali najine prijatelje in znance. Tako so naju bili veseli Bor, Gašper, Marko, Jože in še marsikdo. Veselje ob ponovnem srečanju je bilo obojestransko. Jaz pa sem se spoznala z Ivano in Zdenko in z njima smo takoj sklenile prijateljstvo.

Tako je bila naša vesela družina zbrana in ob večerih smo bili kar stalno skupaj. V naš krog družbe smo z veseljem priključili še marsikoga drugega in vsak je popestril dogajanje. Vsi smo bili dobre volje, tako da so se ob večerih razlegale dobre šale in smeh je polnil prostor. Prvi dan našega obiska smo si šli zvečer pogledat **košarkarsko tekmo. Pozneje sem se na internetu** pozanimala in ugotovila, da je Košarkarska šola Sevnica v sodelovanju s Košarkarskim klubom Zlatorog organizirala ogled tekme lige NLB med KK Zlatorog Laško in večkratnim evropskim prvakom BC Maccabi Electra iz Tel Aviva. Tekma je potekala v dvorani Tri Lilije v Laškem. Kot spremljevalka sem sedela tik ob igrišču poleg Tine in vseh drugih članov. Tako smo imeli najboljši vpogled v tekmo in na njeno dogajanje. Tak sedežni red pa ima tudi slabosti, kar smo ugotovili med samo tekmo, saj je košarkarska žoga nevarno poletela proti meni in sem jo morala z rokami odbiti, da ni zadela mene ali pa Tine. Jože pa jo je pogumno ujel, da ni zadela še koga drugega. Pozneje smo mu rekli, da bi moral žogo kar obdržati, ne pa da jo je vrnil. Ob prvem pogledu na gostujoče tekmece smo takoj ugotovili, da bo tekma zelo težka, saj so bili igralci visoki in močno grajeni, iz oči pa jim je sekal plamen borbenosti in tekmovalnosti. Med samo tekmo so naši tekmovalci kljub preveliki premoči dokazali, da se znajo boriti do zadnjega in da znajo častno prenesti poraz, saj je bil na koncu tekme izid 72:101 za izraelske tekmovalce. Ker sem bila prvič na pravi tekmi, je bila izkušnja prijetna in poskušala sem kar najbolje uživati in navijati za naše.

Hitro sem spoznala, da se zdravilišče ponaša z dobro gostinsko ponudbo, kar zame kot za veliko ljubiteljico vsega dobrega in okusnega nadvse pomembno. Prijazno gostinsko osebje je bilo vedno pripravljeno ustreči gostom in je imelo zanje zmeraj pripravljeno toplo besedo in nasmeh. Tako nama je s Tino natakazal zadnji večer prinesel pico kar v bife, saj ga je preveč skrbelo, da bova šli lačni spat, potem ko sva mu rekli, da ni nič takega za večerjo, kar bi nama dišalo. Pa ne zato, ker ne bi bilo dobro pripravljeno, ampak zato, ker smo se prejšnje dni že dodobra najedli dobrot in tudi kuhana večerja nama, nevarjenima takšnih večerij, ni več dišala. Gostoljubno in domače ozračje je posebno dobro vplivalo na to, da sva se med bivanjem v zdravilišču Laško počutili nadvse domače, prijetno in da sva bili zadovoljni. Restavracija z imenom Vrelec je bila namenjena nam, hotelskim gostom. Ima kar pravo ime, saj so bile na voljo raznovrstne jedi. Najbolj smo bili veseli domačih in te so nam najboljše teknile, če pa smo si zaželeli česa novega, so nam bile na voljo tudi bolj posebne jedi. V veliki jedilnici so nam bili na voljo samopostrežni zajtrk, kosilo in večerja. Tako smo si svoje krožnike bogato naložili z dobrotami dobre kuhe. Včasih čisto preveč, saj je takoj po zaužitju vseh dobrih sladk potrkala bojazen, da bomo, ko pridemo domov, tehtali več kot pred prihodom. Središče našega dogajanja pa je bila kavarna, kjer so imeli pestro izbiro prigrizkov in resnično dobrih sladk, ki sem jih tudi kupila in odnesla mojemu partnerju domov. Kot velik ljubitelj vsega sladkega je bil sladk zelo vesel in seveda mi ni treba omenjati, da so kar hitro izginile. Gostinska ponudba je obsegala tudi restavracijo Hum, kamor smo se podali drugi dan našega obiska na večerjo. V zdravilišču smo dvignili bone in se podali skozi lepo urejen park, skozi katerega vodi urejena asfaltna pot, tako da je urejena

za invalide na vozičkih. Ponudba restavracije je za hotelske goste obsegala štiri menije, ki so bili vsi po vrsti slastni in dobri. Takoj ko smo stopili skozi vrata restavracije, smo opazili lepo pogrnjene mize in z veseljem smo se usedli za njih. V prvem tednu smo šli dvakrat večerjat tja, ko pa sem se vrnila tretji teden, sem ugotovila, da so restavracijo zaprli in da so bili natakari razporejeni na delovna mesta v zdravilišče ali Thermano Laško. Vse je bilo kar malo smešno, saj je bilo videti, kot da me ni bilo več mesecev, a sem bila vmes samo en teden doma. Da bi se naužili svežega zraka in sonca, smo po kosilu naredili krožno pot do prvega mostu in čezenj na levo stran in po urejeni poti, ki vodi ob reki Savinji, polni rib. Jesen je pobarvala listje drevesom, po poti je ležal divji kostanj in Jaka nam ga je z velikim veseljem nabral in podaril. Oktobrsko sonce nas je še z zadnjimi močmi prijetno grelo. Pogled na reko in vse pisane barve je bil čaroben. Potka se je na nekem mestu malo dvignila, dvig je za vozičkarje pomenil manjši napor, a se jim je splačalo, saj se je pot kmalu spustila. Tam pa so se naši fantje Jaka, Jan, Marko in Dule pogumno spustili po hribu navzdol in uživali ob občutku vetra v laseh.

Sprehod smo nadaljevali čez most in ga končali v supermarketu Tuš, se tam okrepcali, saj se je v sicer sončnem, a hladnem vremenu topla pijača nadvse prilegla. Sprehod me je napolnil z energijo in z veseljem in domnevam, da tudi preostale.

Ugotovila sem, da je ob petkih in sobotah poskrbljeno za živo glasbo. Tako smo tudi mi več kot uživali ob poslušanju skupine, ki je poskrbela, da so ljudje plesali in še dolgo bili dobre volje. V ritmu prijetne glasbe je bilo naše druženje še prijetnejše in zabavnejše. Uživala sem ob dobrih ritmihi glasbe in kar malo zaplesala, čeprav sede na stolu.

Ker so bili na začetku oktobra lepi topli dnevi, smo po kosilu večkrat posedeli na sončni terasi in uživali ob pitju kavice ali drugih napitkov. Sonce nas je prijetno grelo in klepet je minil v zabavnem druženju z drugimi poznanimi gosti.

Tako sem bila priča, da prijetna družba znancev in prijateljev ter programi rehabilitacije poskrbijo, da se ljudje domov vračajo nasmejani, polni energije in s prijetnimi spomini. Zdaj razumem, zakaj se marsikdo veseli teh dni.

Veronika Mlinar

VAJA:

1. Opišite srečanje svojega lika s psom, ki ga je nekoč ugriznil. Ne omenjajte ničesar, kar zaznavamo z vidom.
2. O tem srečanju pripovedujte policistu, nato svoji mami in na koncu še dobremu prijatelju.